

HET DORP WADDINXVEEN

UITGAVE VAN HET HISTORISCH GENOOTSCHAP WADDINXVEEN

JAN MULDER Vierde generatie van een kleermakersfamilie

WADDINXVEEN OP DE PENNING

Onderscheidingen voor bijzondere inspanningen

VRIJWILLIGERSWERK, DAT DÓÉ JE GEWOON

**ALBERT VAN OS WANDELT VERDER
IN HET WADDINXVEEN VAN 1865**

Vrienden van het Historisch Genootschap Waddinxveen

Visser en Wiltman
X R U A I T E R T E N

de Vlaam
Vlaambachtelijke banketbakkerij

V van vliet bedrijven

BAAN
DESIGNED TO ENJOY!

topos
architectuur & bouwkunde

ABS Glasbeek
autoherstel Waddinxveen

BREMMER
WADDINXVEEN

Broer
Bakkerijgrondstoffen

BEDRIJFS EN KANTINE SERVICE
C. DE ROOIJ

Doeleman
Logistiek

DEN EDEL
sport

GOUWESTAD
FINANCIËLE DIENSTEN

HEEMSKERK
INSTALLATIETECHNIEK

praktijkJoosten

K. DE JONG
AANNEMERSBEDRIJF

B.V. Machine- en Apparaatfabriek
VANDERLOO WADDINXVEEN

VAN DER LOO
YACHT INTERIORS

VAN DER MEULEN
KOCK & UBACHS
NOTARISSEN

van der linde
VOOR WONEN EN SLAPEN
www.vanderlinde-waddinxveen.nl

MindTuning
Pieter Fuijters

van noort

novosan

PADDLE'S
SHARING RESTAURANT

JOH'S
BAR & EETCAFE
DE POINT
SINCE 1977

COLOFON

Historisch Genootschap Waddinxveen

Bestuur

Voorzitter:
L. de Jong
voorzitter@hgwaddinxveen.nl
Secretaris:
P. Benders-Los
Overtoom 25
2741 MS Waddinxveen
secretaris@hgwaddinxveen.nl
Penningmeester:
A.G.M. Weijermars
Noordeinde 144
2742 WH Waddinxveen
penningmeester@hgwaddinxveen.nl

Bankrelatie

Rabobank Waddinxveen
NL72RABO0366801155

Website

www.hgwaddinxveen.nl

Kamer van Koophandel

Nr. 40465737

Ereleden

J.D. Geelt, H. Smid,
H.H. Brinks-Offers en
C.J.Th. de Jong-Steenland

Het Dorp Waddinxveen

'Het dorp Waddinxveen' is een uitgave van het Historisch Genootschap Waddinxveen, opgericht 20 april 1993.

Redactie

PK. Smit, C. Verlooi, D.J. Thuis,
A.G.M. Weijermars
smitpk@xs4all.nl

Losse nummers € 5,00

Vormgeving

Artbusiness

Drukwerk

De Groot Drukkerij

Verspreiding

L. de Jong,
Heuvelhof 26
2742 AW Waddinxveen
telefoon 0182-610227

ISSN nummer

0929-3051

Oplage

600 stuks

Afbeelding voorzijde:

Gezicht op de Zuidkade ter hoogte van de St.-Victorkerk. De foto is ingekleurd door Dick-Jan Thuis.

INHOUD

5 Jan Mulder

Vierde generatie van een kleermakersfamilie

11 Waddinxveen op de penning

Onderscheidingen voor bijzondere inspanningen

15 Vrijwilligerswerk, dat dóé je gewoon

17 Albert van Os wandelt verder in het Waddinxveen van 1865

Redactioneel

Erelid van onze vereniging wordt je niet zo maar. Hans Geel werd dat wel, onder meer van wege zijn rol bij het ontstaan van het genootschap. Daarnaast schreef hij veel verhalen voor ons blad en kennen we meerdere boeken van zijn hand over de geschiedenis van ons dorp. Hij overleed op 13 januari jl. In het verenigingsnieuws gedenkt het bestuur ons erelid en staat het stil bij de betekenis die hij had voor het Historisch genootschap. Oudere inwoners van ons dorp geven hun persoonlijke kleur aan de Waddinxveense geschiedenis. Ton Broer

en Floor van Tol vroegen voor dat doel Jan Mulder, de vierde generatie van een Waddinxveense kleermakersfamilie, het hemd van het lijf. U vindt het resultaat in de eerste bijdrage van deze editie.

In de reeks Waddinxveen op de penning krijgen we van Gerard Breugem in de tweede bijdrage informatie over de Waddinxveense onderscheidingen voor bijzondere inspanningen.

Jopie Kobrua-Luteijn kreeg als vrijwilligster een van de door Gerard Breugem beschreven onderscheidingen, het gulden Heftje. Onder de titel Vrijwilligerswerk, dat dóé je gewoon! vertelt Dick-Jan Thuis haar verhaal.

Cees Verlooi neemt ons in het vierde artikel verder mee met de wandeling van Albert van Os. Deze keer beschrijft Albert het gebied tussen het inmiddels verdwenen sluisje en de Kerkweg zoals hij zich dat herinnert.

Ten slotte vraagt de redactie uw aandacht voor de nieuwe achterpagina. U vindt er foto's van Waddinxveen uit het begin van de vorige eeuw van het oude dorp, de Kerkweg, de oude draaibrug en de Brugweg.

De redactie wenst u veel leesplezier

**Ambachtelijke slagerij
Sinds 1986**

- Gevarieerd assortiment
- Vele eigen specialiteiten
- Regionale bekendheid
- Eigen worstmakerij
- Alles tegen een redelijke prijs
- Onze service: algemeen bekend

**U bent van harte welkom
in onze winkel**

Ieplaan 81/83, Waddinxveen
In wijk "de Sniep"
Tel. 0182-616738

**HE HOUT
EXCLUSIEF**

VOOR AL UW HOUTSPECIALS

NIEUW IN WADDINXVEEN HOUTEXCLUSIEF.NL

MAARTEN SCHOUTENSTRAAT 2 0182-303490
GEOPEND MA T/M VR 8.15 - 17.00 UUR

HOUT. NATUURLIJK VAN NU!

**SCHADE?
WIJ MAKEN HET GOED**

Kies Glasbeek voor:

- ✓ Vakmanschap
- ✓ Maxi-service
- ✓ Prijs is prijs
- ✓ Verzekeringsafhandeling
- ✓ Vervangende auto
- ✓ Halen / brengen
- ✓ Afslepen
- ✓ 4 Jaar garantie

ABS Glasbeek
autoherstel Waddinxveen

Noordkade 24
2741 EV Waddinxveen
T 0182 - 61 25 88
E info@absglasbeek.nl

Visser & zn.
—Autiek—Behang—Gordijnen—Glas—Vet—

Dorpstraat 80

2742 AK Waddinxveen

Tel. 0182-617596

www.visserenzn.nl

www.facebook.com/visserenzn

De persoonlijke geschiedenis van onze oudere dorpsgenoten kleurt de algemene geschiedenis van ons dorp. Deze gedachte bracht de auteurs ertoe Jan en Tiny Mulder te interviewen. Jan behoort tot de vierde generatie van een familie van kleermakers en herenkledingwinkeliers. Inmiddels heeft de vijfde generatie het roer overgenomen.

Jan Mulder

Vierde generatie van een kleermakersfamilie¹

Jan en Tiny Mulder. Bron: Familiearchief

Ton Broer
en Floor van Tol

Menig Waddinxvener heeft de winkel van *Mulder Herenmode* bezocht om daar fijne kleding van goede kwaliteit te kopen. Tegenwoordig is de zaak gevestigd in het nieuwe winkelcentrum en kunnen in de nevenvestiging ook dames kleding van hun gading vinden. De hedendaagse uitstraling verdraagt op geen enkele wijze een geschiedenis van ruim 160 jaar.

Het begin

Jacobus Hendrikus Mulder (Stompwijk, 1839) begon in 1858 een kleermakerij annex herenkapperszaak in een pand recht voor de rooms-

katholieke Sint-Victorkerk, nu Zuidkade 174. De combinatie kleermaker/kapper kwam in die tijd vaker voor. Zo had Cees Binnenkade (1841) aan de Dorpstraat ook een kleermakerij annex kapperszaak. Deze Cees was als kleermaker nog actief toen hij de negentig al gepasseerd was.

De herenkapperszaak aan de Zuidkade vormde een zoete inval voor mensen die om een praatje verlegen zaten en diende ook als plaats waar afgesproken werd. Zo was het eerste contact met een nieuwe kapelaan meestal 'koffie bij Mulder'. Jacobus Hendrikus Mulder trouwde in 1860 met Cornelia van Vliet.

Zoon Johannes Hendrikus (1880) trad in de voetsporen van zijn vader. Hij bouwde de kapperszaak aan de voorzijde van het pand om tot een kleine winkel waar stoffen voor maatpakken lagen en waar klanten overhemden, losse boorden en andere accessoires konden kopen. Achter de winkel was de woning en daarachter weer de kleermakerij. Op de zolder waren de slaapkamertjes.

Kleinzoon Nicolaas Egbertus (Nic) trouwde in 1942 met Lies van Nugteren uit Zaandam. Het paar ging ook wonen aan de Zuidkade 174. Daar woonde behalve een zus van Nic ook nog zijn vader, die in 1941 weduwnaar was geworden. De winkel had aan beide zijden van de voordeur een kamer waarvan een deel werd ingericht als slaapkamer voor pa Mulder. De inwonende dochter sliep met haar zussen die in de weekenden thuis kwamen, in twee kleine kamers op zolder.

Nic en Lies kregen vier kinderen: Corrie (1944), Jan (1945), Loes (1946) en Miep (1949) waarmee het huis overvol raakte. Daarom werd aan de kant van het kerkpad een dakkapel geplaatst. Pas toen de zus van Nic trouwde, kwam er meer ruimte vrij en werd het huis anders ingedeeld. De winkel werd opgeheven en beide kamers aan de voorzijde werden het domein van vader Johannes Hendrikus.

Leven en werken aan de Zuidkade

Huize Mulder kende weinig luxe en was, zoals

¹ Zie ook J. Radstaat, *Kleermakers in Waddinxveen, Het Dorp Waddinxveen jaargang 1, december 1993*

*Het gezin van Jacobus Hendrikus Mulder en Cornelia van Vliet met onder meer hun zoon Johannes Hendrikus naast de kleermakerij annex herenkapperszaak recht voor de rooms-katholieke Sint-Victorkerk.
Bron: Familiearchief*

eerder opgemerkt, overvol. Daar kwamen de muizen van de bakker nog bij. Buurman Albert van Ardenne was namelijk bakker en een bakker slaat zijn meel op op zolder. Die zolder vormde voor de muizen een rijke voedings- en reproductiebodem. Maar toen de bakker drie katten had aangeschaft, vertrokken de muizen naar buurman Mulder. De vader van Nic wist daar wel raad mee. Hij construeerde een ingenieuze, meervoudige muizenval die zo goed werkte, dat telkens vier muizen tegelijk werden gevangen. Toch bleef het dweilen met de kraan open.

Bij de Mulders speelde religie een belangrijke rol. Jan kan zich nog heel goed herinneren dat hij zijn eerste communie deed: de jongens in een mooi pakje, de meisjes in witte jurkjes. Je werd er goed op voorbereid maar toch was het allemaal heel spannend. Hij is ook misdienaar geweest in de tijd dat de latere kardinaal Simonis hier kapelaan was. In die tijd vierde de verzuiling nog hoogtij dus je ging als katholieke jongen vanzelfsprekend naar de St.-Victorschool en speelde vooral met katholieke vriendjes.

Aan de Zuidkade waren destijds meer middenstanders actief. Zo verkocht Frans van Kooten huishoudelijke artikelen, de firma Mastop (later Moons) garen en band, Van Pinxsteren schrijfgerei en religieuze boeken en Hardijzer kruidenierswaren. Daarnaast waren er nog Slagerij Moons (later P. van Beest) en slijterij Janmaat.

Vóór de kerk stond langs de Zuidkade een koepeltje dat in gebruik was als bibliotheek, die werd gerund door vrijwilligers². De bewoners van dat deel van de Zuidkade vormden een hechte gemeenschap

De verzuiling speelde ook een rol in zakelijke relaties. Een katholieke kleermaker had dus vrijwel alleen katholieke klanten en dat beperkte de omvang van zijn klantenbestand. En ook de ligging zo ver buiten het centrum belemmerde het werven van meer klanten. Het bestaan als kleermaker was zo dus geen vetpot en alleen met noeste arbeid slaagde het gezin erin het hoofd boven water te houden. Nieuwe kleding was duur dus het vermaken, verstellen en keren van gedragen kleding was aan de orde van de dag. Zo kon een versleten of vaal geworden jas binnenstebuiten worden gekeerd en er weer als bijna nieuw uitzien.

Vader Nic hield een lijstje bij van leveranciers die beurtelings brood, vlees of kruidenierswaren mochten leveren. Klantenbinding was en is nog steeds belangrijk voor de middenstand.

Jan Mulder

Achterkleinzoon Joannes Hendrikus Petrus (Jan) ging naar de kleuterschool in het Bondsgebouw aan de Burgemeester Trooststraat waarin nu de Koninkrijkszaal van de Jehovagetuigen gevestigd is. Daarna volgde dus de St.-Jozef school aan de Kanaalweg. De Victorwijk was daar net in aanbouw.

² C.J. van Veen, *Vanwaar die naam...*, *Het Dorp Waddinxveen jaargang 20 nr. 3 september 2012*

Vader Nic vond het echter nodig dat Jan de zesde klas volgde in Rotterdam, omdat hij daar ook getest kon worden voor het vervolgonderwijs. De test werd afgenomen aan het Emmaplein naast het bisschoppelijk paleis in Rotterdam. Het betekende dat Jan als twaalfjarige iedere dag naar Rotterdam ging om op de katholieke lagere school aan de Goudse Singel de zesde klas af te maken.

Uit de test kwam het advies voor de mulo, die was in hetzelfde gebouw gevestigd. Maar het bleek een fout advies. Jan verliet de mulo en begon als dertienjarige op de kleermakersvakschool in Den Haag. Daar had hij het wel naar zijn zin. De combinatie theorie en praktijk paste hem beter.

Toen hij de opleiding tot kleermaker had voltooid ging hij aan het werk bij *Spalton en Maas*, een chique zaak aan de Kneuterdijk waar diplomaten en leden van het hof vaste klanten waren.

Jan vervulde zijn dienstplicht bij de Koninklijke Marine. Na zijn initiële opleiding in Hollandse Rading werd Jan als matroos-kleermaker geplaatst op het marinevliegkamp Valkenburg. Daar repareerde hij uniformen en naaide hij strepen op. Na zijn diensttijd kon hij aan het werk in de kleermakerij van zijn vader.

In 1969 trouwde Jan met Martina Johanna Anna (Tiny) van Leeuwen (Reeuwijk 1946). Zowel het burgerlijk als het kerkelijk huwelijk werd in Reeuwijk voltrokken. Het was een stijlvolle plechtigheid met koetsjes, de dames in het lang en de heren in (meestal gehuurd) jacquet (billentikker in de volksmond) met streepjespantalon, vest, hoge hoed en handschoenen. Receptie en diner dansant waren in Restaurant Florida te Boskoop. De lijst met genodigden was lang: wederzijdse ouders, broers en zussen, peetoom en -tante, vrienden en vriendinnen. De lijst moest zorgvuldig worden samengesteld want iemand overslaan uit de kring van familie, vrienden of kennissen werd beschouwd als een ongelofelijke misser.

De huwelijksreis beperkte zich tot een dagje naar de Posbank bij Arnhem.

Nieuwe winkel

Vader Nic zag voor zijn bedrijf aan de Zuidkade geen toekomst en wilde naar het centrum van het dorp. Hij had zijn oog laten vallen op het pand van Bremmer op de hoek Oranjelaan en de Kerkweg, waar nu De Pater in een nieuw pand is gevestigd. Maar er bestond ook een plan voor acht winkels die moesten komen aan de Kerkweg tussen de Kanaalstraat en de pastorie van de toenmalige gereformeerde kerk: kosten f 28.000,- per stuk (nu ruim € 12.500,-). Dat was voor die tijd veel geld. Nic Mulder en dameskapper Hen Doeleman,

die toen in de Oranjelaan zijn salon had, gingen beiden voor een hoekpand. Maar de Koreaoorlog gooide roet in het eten: de prijs ging met f 3000,- omhoog en alle gegadigden, behalve Nic Mulder en Hen Doeleman, haakten af. Een bord op het nog lege terrein met de tekst: "Waardeloos is deze grond, de winkelgalerij ligt op zijn kont", vertolkte de teleurstelling van sommigen.

Aangemoedigd door Kees Hoogendoorn sr. van houthandel Alblas lieten de beide volhouders in 1951 een blok van twee winkels met bovenwoning bouwen door het bedrijf van Paul Rehorst. Ze spraken af dat de een zou bijspringen wanneer de ander in moeilijkheden kwam te verkeren. Voor Waddinxveen was het een fenomeen: twee gloednieuwe winkels centraal in het dorp! Maar voor Nic Mulder zag het er minder zonnig uit. De winkelbel ging minder vaak dan gewenst, zodat het inkomen vooral op de kleermakerstafel verdiend moest worden.

Passage

Ook al werden de eerste plannen voor een winkelstrip aan de Kerkweg afgelast, toch bleef de behoefte aan een centraal winkelcentrum bestaan. Waddinxveen was namelijk bezig met een forse groeisput.

Na veel heen-en-weergepraat kwamen er in 1959 toch winkels bij aan de Kerkweg. Dat waren Foto Noteboom, De Spar van Lochmans, Jamin van Compeer, Van de Wal met Blokker, Van den Berg banketbakkerij, Kranenburg & De Bruin audio en Kooymans woninginrichting. De Passage was geboren. Doeleman was echter naar een winkelcentrum te Arnhem vertrokken en Veldwijk verhuisde zijn

De Zuidkade met rechts naast het theehuisje de kleermakerij annex herenkapperszaak nog voor de verbouwing.

³ De Stroobuurt komt onder meer aan de orde in de bijdrage van Rien van Hoeven, *Mijn eerste kennismaking met armoede, Het Dorp Waddinxveen Jaargang 27, nr. 4 december 2019*

De winkel aan de Passage.
Bron: Familiearchief

Zoon John en dochter Marion, de vijfde generatie bij de opening van de winkel in het nieuwe centrum.
Bron: Familiearchief

boekhandel van de Oranjelaan naar het inmiddels lege pand van kapper Doeleman.

Het dorp Waddinxveen groeide verder en dus werd er al weer gedacht aan verdere uitbreiding. Het moest een echt winkelcentrum worden. Dat hield in demping van de Kerkwegsloot en dat er voor de panden aan de overkant (de Stroo-buurt)³ geen plaats meer was.

Burgemeester C.A. van der Hooff kreeg het lumineuze idee de oude bebouwing te laten opblazen door Prins Bernhard, met wie hij nauwe banden

onderhield. Dat zou een mooie stunt zijn met veel publiciteit. De prins kwam per heli, kreeg uitleg over de plannen en mocht de ontsteker bedienen. Er volgde een reuze knal, rook en stof benamen alle zicht op het verwachte resultaat. Toen de lucht enigszins was opgeklaard, bleken de te slopen panden er nog te staan, maar lagen de ruiten van de bestaande Passage aan diggelen.

De Stroobuurt gaf zich dus niet zonder slag of stoot gewonnen, maar moest uiteindelijk toch het loodje leggen. In 1975 opende burgemeester Van der Hooff het nieuwe centrum.

Generatie vier en vijf

In 1973 had Nic Mulder zijn winkel uitgebouwd en aangepast, vervolgens nam in 1979 zoon Jan het bedrijf over. In die tijd waren er plannen voor een nog groter winkelcentrum, maar waar dat zou verrijzen was jaren onderwerp van discussie: moest het bestaande winkelcentrum worden uitgebreid richting Station, richting Hefbrug of naar beide kanten? Als voorzitter van de passagewinkeliers was Jan Mulder er intensief bij betrokken. Uiteindelijk werd de knoop doorgemaakt en verrees een gloednieuw winkelcentrum op de Be Fairlocatie. Tegenwoordig heeft de zoon van Jan, de leiding. Hij is heel anders opgeleid dan zijn voorgangers. Na de havo volgde hij de meao en de Textiel Management Opleiding (TMO). Daarna deed hij een paar jaar praktijkervaring op in Barneveld, Utrecht, Amsterdam en Sassenheim. In 2002 nam hij de zaak over.

² De Stroobuurt komt onder meer aan de orde in de bijdrage van Rien van Hoeven, Mijn eerste kennismaking met armoede, Het Dorp Waddinxveen Jaargang 27, nr. 4 december 2019

Jan Mulder. Bron: Familiearchief.

Maatpakken worden al sinds 1980 niet meer gemaakt en voor de inkoop sloot vader Jan zich aan bij de inkoopvereniging *Samen Sterk* te Breda. Als het nieuwe winkelcentrum in 2014 wordt opgeleverd verhuist John Mulder naar de Promenade. Later zal hij daar ook een winkel voor damesmode beginnen waar zijn zus Marion de scepter zwaait. Samen werken zij alweer aan nieuwe plannen. Af en toe komt vader Jan nog een handje helpen als er een broek moet worden ingenomen of pijpen moeten worden ingekort.

Hoogtepunten

Voor de kerst wilden mannen zich in vroeger tijden nogal eens opdoffen en werd het extra druk in winkel en op de kleermakerstafel. Vader Nic werkte dan lange dagen aan de bestellingen die per se af moesten en die hij ook nog op de late avond voor kerst moest afleveren. Pas als de laatste klanten waren bediend, kon ook het gezin Mulder Kerstmis vieren.

Vader Nic was lid van het kerkkoor en kleepte zich na het werk snel om zodat hij kon meezingen tijdens de nachtmis. Eerste kerstdag haalde hij uitgeteld het slaaptkort in. De kinderen moesten zich dan rustig houden, maar daarna konden de gezinsleden samen bij de kerststal het kerstgevoel beleven. Ook in de dagen voor Pasen en Pinksteren, wanneer religieus Nederland collectief de kerk bezocht, was het druk in de kledingzaak.

Sinterklaas was voor alle middenstanders een hoogtepunt. Zij richtten dan de etalages aanlokkelijk in, gaven koopbonnen uit en boden loten aan. Ook regelden zij de intocht van Sinterklaas waaraan half Waddinxveen, jong en oud, plezier beleefde.

De middenstanders werkten hard om de klanten uit het dorp te behouden. Dat deden ze onder meer samen in de Ondernemersvereniging Waddinxveen (OWV) waarin Jan jaren lang als bestuurslid actief was. Daarnaast zat hij in het Sint-Nicolaascomité en was hij zo nauw betrokken bij alle voorbereidingen en acties.

De ooit goed merkbare verzuiling is intussen wel

Persoonlijke opmerkingen

Mulder vindt het jammer dat er voor een winkelcentrum geen masterplan is gemaakt en uitgevoerd tussen brug, spoorlijn, Stationsstraat en Souburghlaan. Dat had Waddinxveen een volwaardig centrum kunnen geven. In het nieuwe winkelcentrum staan momenteel grote panden leeg terwijl die best opgedeeld zouden kunnen worden in kleinere winkelunits voor meer diversiteit en branches.

Mulder roept de inwoners van ons dorp op zich in te zetten voor het behoud van waardevolle zaken. Dat kunnen b.v. gebouwen zijn. Er is al veel gesloopt en ad hoc weer ingevuld met allerlei verschillende bouwstijlen. Mooie en historische gebouwen zijn verdwenen en hebben plaats gemaakt voor lelijke panden of lege plekken. De gemeentelijke monumentencommissie doet nu heel goed werk. Maar ook archieven, akten of voorwerpen met een directe relatie met Waddinxveen zijn het waard te behouden. Het *Historisch Genootschap Waddinxveen* speelt wat hem betreft een belangrijke rol in de archivering en conservering van ons erfgoed.

Met: "Ik kijk uit naar het moment dat de verzamelde collectie die nu in het HGW-depot ligt, in een passende expositieruimte toegankelijk wordt", sluit Jan dit interview af.

verdwenen. Jan heeft de samenwerking en het vele overleg met zijn collega's als heel positief ervaren.

Vrije tijdsbesteding

Als jongen werd Jan lid van de Scoutinggroep Sint-Victor. Die had eerst een clubhuis op de zolder van de Sint-Victorschool maar verhuisde later naar een clubgebouw aan de Jan Willem Frisoweg. Hij was ook erg geïnteresseerd in het werk van de creatieve buurman Nic Vis. Hij mocht in zijn smederij graag gaatjes boren in metalen platen.

Verder speelde hij jaren als links midden bij de voetbalvereniging WSE in diverse elftallen. Vanwege het blessurerisico stopte hij toen hij vijftwintig werd. Daarna was hij nog een periode bestuurslid. Het veld van WSE lag toen nog diep in de Puttepolder, evenals het veld van Verheul. Het was alleen bereikbaar via het zwarte pad dat liep vanaf de Kerkweg langs slager Jan Compeer richting Boskoop. Beide velden verdienden nauwelijks het predicaat voetbalveld. Door de week liepen er schapen of ander vee. Bij slidings kwam je regelmatig in de sporen van dat vee terecht.

Van 1970 tot 2005 diende Jan bij de vrijwillige brandweer. Hij was eerst brandwacht en later ondercommandant. In die periode werkte hij samen met de commandanten Hennie de Wilde, Maarten de Bas, Aart Zwamborn, Piet Baan en Gert Huizer. De grootste brand die hij meemaakte was die in 1970 bij British Leyland, voorheen Verheul, aan de Henegouwerweg. Het duurde anderhalve dag voordat het sein 'brand meester' gegeven kon worden. <

TREEP

installatietechniek

Waar staan wij voor.

Treep Installatietechniek te Waddinxveen is een erkend installatiebedrijf met meer dan 25 jaar ervaring in de markt voor installatietechniek. Wij staan voor vakmanschap en uitstekende service. Dit vertaalt zich in een team van zeer bezwaaie monteurs met alle technologische kennis. Naast de werkzaamheden rondom centrale verwarming zijn wij tevens actief in het vervangen van dakgoten, rioolrijswerk, het plaatsen en renoveren van badkamers en sanitair.

erkend Vaillant dealer

Ook voor alle andere merken CV ketels doen wij onderhoud tegen zeer gunstige prijs!

Treep Installatietechniek
Brugweg 66
2741 KX Waddinxveen

0182 - 631746

www.treepinstall.nl
info@treepinstall.nl

"Bij Treep Installatietechniek draait alles om kwaliteit en uitstekende service..."

CV ketels | Ouderhoed | Loedgiehuwerk

DE MAKELAAR VAN NU... MET EEN SCHAT AAN ERVARING

WWW.DEPATER.NL

DE PATER
MAKELAARDIJ

ZIT- MEUBELLEN KASTEN TAFELS

Kom
kijken
in onze
winkel!

RELAXFAUTEUILS
KARPETTEN & ACCESSOIRES
MEUBEL INRUIL MOGELIJK

GOUWE MEUBEL

Maakt het úw thuis!

Brugweg 2 | 2741 KX Waddinxveen
T 0182 61 77 05 | www.gouwemeubel.nl
Geopend: di-vr 10.00 - 17.30 uur, za 09.30 - 17.00 uur,
do koopavond 19.00 - 21.00 uur

BELEEF BREMNER

SCHOENEN

POEDLOGIE

PEDICURE

LEDERWAREN

WWW.BREMNERWADDINXVEEN.NL

Schoenen Kerkweg-Oost 173-177, Waddinxveen T 0182-61 20 12
Lederwaren Promenade 82b, Waddinxveen T 0182- 63 34 77

Koninklijke onderscheidingen kennen we als blijk van waardering voor mensen die zich bijzonder hebben ingespannen voor de samenleving. Bij de toekenning ervan blijft de rol van het gemeentebestuur beperkt tot de voordracht en uitreiking. Maar het Waddinxveense gemeentebestuur kan ook zelf zijn burgers waarderen.

Waddinxveen op de penning

Onderscheidingen voor bijzondere inspanningen

De erepenning in goud aangeboden aan Z.K.H. Prins Bernhard

G.T. Breugem

Recent bracht het gemeentebestuur via de sociale media de mogelijkheid (weer) onder de aandacht inwoners in het zonnetje te zetten die zorgen voor een mooier, beter, sportiever of cultureler Waddinxveen. Het kan aan burgers die dat in zijn ogen verdienen, een erepenning, een legpenning, een zgn. Hefje, of een cultuurprijs, toekennen. Maar het kan ook een jeugdonderscheiding of een sportprijs zijn. Dit artikel beperkt zich tot de erepenning, de legpenning en als een vreemde eend in de bijt: het vergulde Hefje.

Erepenningen

Op 22 december 1959 is door de gemeenteraad het *Reglement betreffende het toekennen van Ere-*

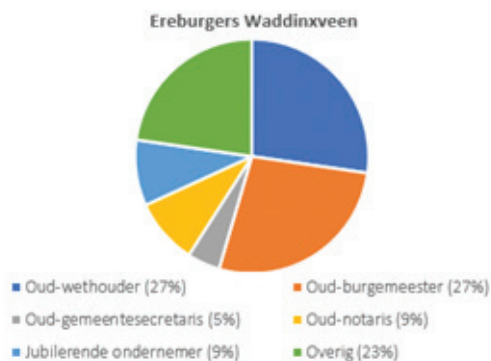
penningen der gemeente Waddinxveen vastgesteld. Het is per direct van kracht geworden. Personen komen in aanmerking voor een erepenning als die zich voor de Waddinxveense samenleving in hoge mate verdienstelijk hebben gemaakt. In het reglement is geregeld dat deze penning in veertien karaat goud alleen door de gemeenteraad wordt toegekend. Erepenningen in verzilverd of gepatineerd brons worden door B en W (burgemeester en wethouders) toegekend. Alle toekenningen worden geregistreerd in het *Ereboek der gemeente Waddinxveen*. Opmerkelijk genoeg werd dit boek pas anderhalf jaar na vaststelling van bovengenoemd *Reglement* in gebruik genomen en waren er al twee penningen in verzilverd brons toegekend. N.V. Koninklijk Begeer te Voorschoten ontwierp en produceerde boek en penning.

H. (Dirk) Verheul was als ondernemer op 19 juni 1960 de eerste gedecoreerde in Waddinxveen. In de loop der tijd bleek dat het onderscheiden van verdiensten in goud, verzilverd brons of gepatineerd brons soms tot hevige discussies leidde. Dat probleem werd opgelost door in het herziene reglement van 11 september 1981 te bepalen dat de gemeenteraad uitsluitend het verzilverd bronzen exemplaar kan toekennen. De gouden en gepatineerd bronzen erepenningen kwamen hiermee te vervallen. Daarnaast kregen gedecoreerden pas na deze wijziging van het reglement formeel het predicaat *Ereburger van de gemeente Waddinxveen*. Of dat ook met terugwerkende kracht gold voor de eerder gedecoreerden, werd niet geregeld in dit gewijzigde reglement. Oud-burgemeester A.G. (Bert) Smallenbroek was de eerste Waddinxvener die volgens het gewijzigde reglement ereburger werd.

* Het onderzoek naar het ontstaan van het vergulde Hefje kon door de coronabeperkingen niet volledig worden afgerond omdat het archief niet toegankelijk was.

Verdeling ereburgers naar achtergrond

Er zijn volgens het Ereboek in totaal 22 erepenningen uitgereikt, 19 in zilver en 3 in goud¹. Het merendeel ging naar oud-bestuurders (zie figuur 1). Met een kleine piek bij de introductie van de onderscheiding is het aantal uitreikingen de afgelopen decennia vrij gelijkmatig verdeeld.

Kenmerken gemeentelijke erepenningen	Goud	Verzilverd brons	Gepatineerd brons
Diameter (mm)	60,2	60,4	60,2
Dikte (mm)	2,00	3,00	3,20
Gewicht (g)	79,49	85,26	80,7
Oplage (aantal stuks)	4	22 ²	2

Legpenningen

In 1966 besloot het gemeentebestuur een stempel te vervaardigen voor het slaan van medailles die uitgereikt konden worden bij sportevenementen. Het betrof een kleinere variant van de erepenning, die ook vervaardigd is door N.V. Koninklijk Begeerte Voorschoten. Het stempel bleef lang ongebruikt in de kast liggen.

Omstreeks 1980 werd de roep luider om naast de bestaande erepenning ook een onderscheiding te kunnen uitreiken die wat minder voeten in de aarde had. Die roep vond echter geen vertaling in het gewijzigde Reglement van 11 september 1981. In februari 1985 behaalde een Waddinxveense echtpaar hoge klasseringen bij woestijnrally Parijs-Dakar: de eerste plaats in het klassement diesel-personenauto's en de twaalfde in het algemeen klassement. Waddinxveen organiseerde een feestelijke huldiging met als hoogtepunt de uitreiking van een gemeentelijke legpenning, geslagen met het stempel dat toen al bijna twintig jaar in de kast lag. Maar kort na de huldiging ontstond er onduidelijkheid over de status die bij de legpenning hoorde. Er bestond immers tot dan toe maar één gemeen-

telijke onderscheiding en daaraan was de status van ereburger verbonden. De vraag was daarom of de beide sportieve echtelieden volgens de verordening uit 1981 ook ereburgers van Waddinxveen zouden zijn.

Duidelijkheid kwam in 1985 met het criterium dat de gemeentelijke legpenning (verzilverd brons) wordt toegekend aan '(Waddinxveense) burgers of groepen burgers die zich, al dan niet op sportief gebied, bijzonder onderscheiden'. De sportieve echtgenoten werden dus geen ereburgers, maar waren wel de eerste Waddinxveners die werden geëerd met de gemeentelijke legpenning. Om de status van de gemeentelijke legpenning niet te doen devalueren, werden in 1986 aanvullende criteria opgesteld waaraan een voordracht voor een legpenning moest voldoen. Pas op 21 januari 1994 werden deze criteria formeel vastgelegd in het herziene reglement. Een aantekening van

iedere toekenning wordt vastgelegd in het *Boek van de Legpenningen der gemeente Waddinxveen*. Volgens de website van de gemeente Waddinxveen wordt de legpenning toegekend door het college, op voordracht van de adviescommissie gemeentelijke onderscheidingen.

Het gemeentebestuur heeft tussen 1985 en 2020 aan 38 Waddinxveense burgers de legpenning in verzilverd brons uitgereikt. Uit geraadpleegde facturen blijkt dat de gemeente tussen 1966 en 1985 ook 17 verguld bronzen en 34 gepatineerd bronzen legpenningen heeft gekocht. Het is niet bekend waar de overige verguld en gepatineerd bronzen legpenningen zich bevinden.

De meeste gedecoreerden zijn vrijwilligers bij verenigingen, overigens niet alleen sportverenigingen (zie figuur 2). De piek in het aantal uitreikingen lag in de jaren negentig van de vorige eeuw. Daarna is een dalende lijn te zien met als (voorlopig) dieptepunt drie stuks in het laatste decennium, uitgereikt aan afzwaaiende wethouders. Of dat komt door minder aanvragen of door weinig aandacht door het gemeentebestuur, is niet duidelijk.

De Ereboeken

Verguld Hefje

² Tot 1985 waren er zeven van de tien verzilverd bronzen erepenningen uitgereikt. Het is mogelijk dat de overige drie verzilverd bronzen penningen nadien alsnog zijn uitgereikt. Het werkelijk aantal ligt daardoor tussen 19 en 22 stuks.

Kenmerken gemeentelijke legpenningen	Verguld brons	Verzilverd brons	Gepatineerd brons
Diameter (mm)	40,2	40,3	40,3
Dikte (mm)	2,5	3,1	3,1
Gewicht (g)	27,01	33,64	32,59
Oplage (aantal stuks)	17	38	34

Verguld Hefje

Volgens de website van de gemeente wordt het vergulde Hefje toegekend aan personen die bijzondere verdiensten hebben voor de Waddinxveense samenleving door het werk dat ze gedaan hebben of de prestaties die zij hebben geleverd. Ingeval het vergulde Hefje wordt toegekend, dan gaat dit gepaard met het overhandigen van een gemeentelijke oorkonde. De oorkonde vermeldt de reden van uitreiking en de naam van de persoon aan wie ze wordt uitgereikt.

Maar dit verguld Hefje kreeg vooral betekenis voor vrijwilligers die niet zo vaak in het openbaar aan de weg timmeren. Het gemeentebestuur wilde namelijk dat ook die vrijwilligers in aanmerking konden komen voor een bijzondere waardering. Aanvankelijk gebeurde dat door een jaarlijks uit te reiken vrijwilligersprijs. Om meer vrijwilligers te kunnen waarderen werd er vanaf 2009 jaarlijks voor hen een vrijwilligersfeest gehouden. Toch vond men dat zo de stille vrijwilligers onvoldoende werden bereikt. Daarom kan vanaf 2012 via de *Stichting Vrijwilligerswerk Waddinxveen* maximaal vier keer per jaar een vrijwilliger worden voorgedragen voor een verguld Hefje. In dit kader kreeg Mevrouw A. (Annie) Ravensbergen op 28 februari 2012 als eerste in dit kader een verguld Hefje uit handen van de toenmalige CDA-wethouder T.M.B. (Dorenda) Gerts³. Daarna is het vergulde Hefje nog twintig keer uitgereikt⁴. <

■ Vereniging (21%) ■ Sportprestatie (3%) ■ Beroepsmatig (13%)
 ■ Vrijwilliger (50%) ■ Oud-wethouder (10%) ■ Overig (3%)

Verdeling legpenninghouders naar achtergrond

De erepenning in zilver aangeboden aan drs. H.P.L. Cremers, voormalig burgemeester van Waddinxveen.

De namen van de gedecoreerden zijn bekend bij de auteur. In samenspraak met de gemeente Waddinxveen is besloten dat in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geen namen worden genoemd, tenzij relevant voor het artikel.

³ Hart van Holland, 1 maart 2012

⁴ <https://vrijwilligerswerk.waddinxveen.nl/over-vrijwilligerswerk/vrijwilligersonderscheiding>

DE ROMPH Opticiens

Brillen · Lenzen · Oogzorg

De Romph Opticiens
Koningin Wilhelminaplein 2-4
2740 EA Waddinxveen
www.deromphopticiens.nl

Kwalitatieve oogzorg

Passend advies

Mitstekende service

ANGELO'S COMPUTERSHOP

www.angelocomputers.nl – Telefoon: 0182 616207

Abonnementen	Upgrade's	Telefoon Reparaties
<p>Bij alle abonnementen horen diverse kortingen die het abonnement voordelig maken.</p> <p>Bij Angelo's Computershop is het mogelijk om een abonnement af te sluiten voor bijvoorbeeld onderwijsinstellingen maar ook voor complete werkplekken van al uw computers.</p>	<p>Is uw pc of laptop langzaam? Er zijn vaak diverse mogelijkheden om uw computer te "upgraden"</p> <p>Geheugen, videokaart of SSD zijn opties die te overwegen zijn. Per situatie bekijken we de mogelijkheden die het beste bij uw computer passen zodat de computer na de upgrade veel sneller is.</p>	<p>Wij maken jouw telefoon eventueel terwijl je wacht. Neem van tevoren contact met ons op als u dit wenst.</p> <p>Smartphone kapot? Dat is niet fijn! Bij Angelo's Computershop bent je een halp jaarje advies voor telefoon reparaties.</p>
<p>Computer reparatie</p> <p>Wij repareren uw computer volledig, wij beschikken over diverse modellen om uw computer te onderzoeken, hierdoor repareren wij snel, goed en voordelig.</p>	<p>Help</p>	<p>Help op afstand</p> <p>Voor kleine problemen kunnen wij u vaak op afstand helpen tegen een klein tarief. Dat ons voor meer informatie of als u hulp nodig heeft.</p>
<p>Laptop reparatie</p> <p>Is uw laptop traag, gaat deze niet meer aan of is uw beeldscherm defect? Wij repareren laptops anders aan laptops en kunnen u tips afgeven.</p>	<p>Virus verwijdering</p> <p>Virusen zijn erg vervelend en kunnen soms ernstige schade aanrichten, wij kunnen alle virusen verwijderen.</p>	<p>Virus verwijdering</p> <p>Virusen zijn erg vervelend en kunnen soms ernstige schade aanrichten, wij kunnen alle virusen verwijderen.</p>

AL SINDE 1951 HET VERTROUWDE ADRES VOOR WADDINXVEEN.

Wat altijd gebleven is, is het karakter van een familiebedrijf met sterke binding met de wortels van het bedrijf. Die wortels liggen in Waddinxveen en daar is Boonstoppel trots op.

MICHELIN BANDEN

BOONSTOPPEL JR WADDINXVEEN

Oranjelaan 21 Waddinxveen. Tel: 0182 62 21 33
mitsubishiwaddinxveen@boonstoppel.nl
www.boonstoppel.nl

Prins Bernhard en burgermeester Cremers zijn publieke figuren waarbij veel mensen wel een beeld hebben. Anders ligt dat bij de stille vrijwilligers. Daarom een verhaal over een inwonster die het gulden Hefje kreeg uitgereikt.

Vrijwilligerswerk, dat dóé je gewoon!

Vrijwilligersgroep Anne Frank-centrum, Jopie staand tweede van links.
Bron: familiearchief

Dick-Jan Thuis

Trouwfoto uit 1960.
Bron: familiearchief

Op 21 april 1937 werd Jopie Kobrua-Luteijn geboren in het pittoreske Zeeuwse Koudekerke. Ze heeft daar een prachtige jeugd doorgebracht in de duinen en op het strand van Dishoek.

Ze was een getalenteerde voetbalster, die als enig meisje met de jongens mee mocht voetballen. Na de huishoudschool in Middelburg ging ze - op haar zeventiende - direct werken in de keuken van verzorgingshuis *Der Boede* in haar geboortedorp. Ze was daar intern, en heeft er haar opleiding tot verpleegkundige afgerond. Men werkte er in drieploegdiensten, en Jopie genoot het meest van de nachtdienst.

Ze leerde op Walcheren Hiskia Kobrua kennen, een KNIL-militair die op heel jonge leeftijd al voor Nederland gevochten had in Indonesië. Na de onafhankelijkheid van Indonesië ontstond er een lastige situatie in het land.

De Nederlandse regering besloot toen de KNIL-militairen, onder wie veel Molukkers, naar Nederland te laten komen. Aanvankelijk was de bedoeling dat

het voor een korte periode zou zijn, maar we weten allemaal hoe dit afgelopen is. Hiskia kreeg later de Rietkerkpenning opgespeld¹.

Hiskia kon na wat baantjes in Vlissingen een vaste betrekking in Delft krijgen bij de NKF, de Nederlandse Kabelfabriek. Het was een heel goede baan waar Hiskia, daarin gesteund door zijn Jopie, maar al te graag opging. Jopie vond werk in Gouda, bij het toenmalige Van Itersonziekenhuis.

Waddinxveen

Toen begin jaren zestig de fabriek van NKF in Waddinxveen werd geopend, was dat voor Jopie en Hiskia reden om zich in ons dorp te vestigen. Ze kregen een gloednieuw appartement toegewezen aan de Johan Willem Frisoweg.

In 1969 bestond het gezin uit vader, moeder en vier kinderen: drie jongens en een dochter. Jopie was al gestopt met werken en stortte zich volledig op haar taak als moeder.

Maar, toen de jongste van het gezin oud genoeg

¹ 'De Herdenkingspenning komst Ambonezen naar Nederland', in de wandeling ook wel de 'Rietkerkpenning' genoemd, werd in 1986 ingesteld en uitgereikt aan de na de onafhankelijkheid van Indonesië naar Nederland overgebrachte Ambonese oud-militairen van het inmiddels opgeheven KNIL.

De rolstoelvierdaagse.
Jopie staat achter de rolstoel
tweede van links.
Bron: familiearchief

was, maakte ze haar droom waar en meldde zich aan bij het dameselftal van de Voetbalvereniging Waddinxveen. Heerlijk vond ze het, ze kon al haar energie kwijt in het dameselftal. Ze vierde met haar team vele triomfen met als klap op de vuurpijl: kampioen van regio Gouda.

Jopie keek echt nergens tegen op en begon aan een avondopleiding van de moedermavo in de oude mavo aan de Prinses Beatrixlaan.

Eind jaren 80 waren alle kinderen uitgevlogen waardoor Jopie en Hiskia tijd voor zichzelf kregen. Samen genoten ze van vele fietstourtochten en reizen. Daarnaast begon het vrijwilligerswerk voor de kerk.

De Immanuëlkerk aan de Prinses Beatrixlaan is door Hiskia helemaal in de verf gezet en Jopie reed vooral mensen naar ziekenhuis of familie.

Hiskia overleed op 7 april 1998. Uiteraard was dat een groot verlies, maar Jopie hield haar rug recht; ze richtte al haar aandacht op haar kleinkinderen en het vrijwilligerswerk. Ze werd vrijwilligster bij de plaatselijke Zonnebloem en hielp bij het Anne Frankcentrum, samen met inmiddels goede vriendinnen in de horeca aldaar.

Koffie schenken aan de tafels bij oude Waddinxveners, dat vond ze het leukst, even een praatje maken, dat doet de mens zo goed, zei ze dan. Met de Zonnebloem heeft ze veel kunnen betekenen voor onze door ziekte of eenzaamheid getroffen dorpsgenoten.

Onderscheiden

In 2013 werd Jopie onverwachts door de gemeente Waddinxveen geëerd met het *Gulden Hefje* voor al haar vrijwilligerswerk. Jopie vond de onderschei-

ding maar onzin en overbodig. "Dat doe je toch gewoon, het is helemaal niet bijzonder!" Zolang haar gezondheid het toeliet stond ze klaar voor haar medemens. Maar in 2018 ging het echt niet meer. Dat deed haar pijn, want het helpen van anderen zat nu eenmaal in haar genen.

Jopie is op 24 november 2020 in het verzorgings-
tehuis Savelberg op 83-jarige leeftijd aan corona
overleden. <

Jopie, rechts, wordt onderscheiden.
Bron: familiearchief

In de vorige editie¹ volgden we Albert van Os tijdens zijn wandeling langs de Noordkade vanuit Boskoop tot waar vroeger de scheepswerf van Abraham Vis was gevestigd. In deze aflevering neemt Albert ons verder mee, naar de Nesse.

Albert van Os wandelt verder in het Waddinxveen van 1865

Cees Verlooi

“

.....dan kreeg men de metselaar Tolk, waar het café van Dijns gestaan heeft, nu afscheepplaats. Daarnaast was het Rotterdamsche Veer

van den heer D. Bouman, met het bord boven de poort met het opschrift 'Doe uw vijanden goed' waarbij een hond geschilderd, zittende in een kruiwagen en gereden door een haas. Op deze plaats woont nu de heer G. Treur.

Dirk Bouwman, geboren 8 februari 1828 in Aarlanderveen, is schipper van beroep en verzorgt een beurdienst op Rotterdam. Het bord met de tekst 'Doe uw vijanden goed' is omstreeks 1834

gemaakt door de baas van het Rotterdamse veer. Het laat een voorstelling zien van een haas die zijn doodsvijand, een zieke hond, in veiligheid brengt. In die tijd kopen de Engelsen alle lompen op, ze bieden de hoogste prijs om zo de Nederlanders uit de papiermarkt te verdringen.

De werknemers van de papierfabriek *De Schoone Haas* zien met stijgende verontwaardiging de volle schuiten met lompen door de Gouwe varen terwijl zij zelf geen grondstoffen voor hun productie kunnen krijgen. Dat vraagt om maatregelen. Daarom gaan ze naar het Rotterdamse veer waar een pakschuit volgeladen met lompen ligt. Terwijl de schipper en de schuitenjager genieten van een borrel, nemen de mannen van de *Schoone Haas*

¹ Cees Verlooi, *Albert van Os wandelt in 1865 door Waddinxveen, Het dorp Waddinxveen*, jaargang 28 nummer 4 december 2020

Een blik op de Noordkade richting Boskoop, zo te zien het betere deel

de schuit mee naar de molen om daar te lossen. Jacobus van der Haas hoort hiervan en betaalt de schipper voor de lompen. Vervolgens gaat hij naar Amsterdam en brengt de handelaars ertoe de export van lompen te staken.

Er zijn in die tijd veel kroegjes aan huis, zo proberen de mensen wat bij te verdienen. Albert noemt hier de weduwe Dijns als voorbeeld. Emmetje Houtman wordt weduwe als winkelier Johannes Franciscus Timmermans Dijns in 1895 overlijdt. Om het hoofd boven water te houden drijft ze een klein café met vergunning en verkoopt ze petroleum. De weduwe Dijns draagt, net als zoveel Waddinxveense vrouwen, de Rijnlandse, witte muts. Emmetje overlijdt in Waddinxveen op 12 december 1916.

Aan de overzijde stond een kleine boerenwoning van den heer G. Spruijt. Naast het Rotterdamsche Veer was de houtdraaierij van den heer P. van Dulken. Deze draaierij was, waar nu de heer W. Los woont. Op de hoek van het sluisje woonde de heer J.J. Figeë, winkelier en tapper en daarnaast (nog steeds voor het sluisje) de postbode, een zwaar kreupel man, die toen alleen geheel Waddinxveen bediende.

In het bevolkingsregister van Noord-Waddinxveen 1861-1870 vinden we zijn naam: Nicolaas de Wilde geboren op 9 januari 1815 in Ouderkerk aan den Amstel. In 1861 wordt hij ingeschreven in het bevolkingsregister. Hij was brievenvaarder, in vroeger tijden de beheerder van een hulppostkantoor.

Voordat ik nu met U over het sluisbrugje ga, eerst iets over de Noordkade zelf. De weg was ongeveer 2½ M breed, met boomen aan den kant tot het einde der toenmaals bebouwde kom. Verder liep er tot Boskoop een modderig, hobbelig paadje.

Wat de verlichting betreft, deze was niet te vinden en het is mij meermalen gebeurd, dat in den herfst, wanneer de boomen nog zoo half in het blad stonden, ik mij op een donkeren avond naar huis begaf en mij af en toe moest vergewissen, door met de hand langs de muren te tasten, waar ik mij bevond. Het is te begrijpen, dat zich op zulke avonden weinig menschen op den weg bevonden en het was alleen de tred van de nachtwaker A. Alphenaar, die men af en toe hoorde, even overstemd door zijn kleppen en zijn geroep: "De klok heit.....! .....heit de klok!"

Nadat ik u dit verteld heb, zijn wij over het bruggetje gegaan en staan wij voor het voormalige Chr. School, toenmaals het huis van den burgemeester, den heer A. van Oosten.

Door over het bruggetje van het Sluisje te lopen zijn we aan het begin van de Nesse gekomen. Albert staat voor de woning aan de Gouwe van burgemeester Arie van Oosten, die geboren is in Bergschenhoek op 13 oktober 1785. In 1817 komt Van Oosten naar Waddinxveen, waar hij schout van Noord-Waddinxveen wordt. De persoon die deze functie uitoefende, werd vanaf 1825 burgemeester genoemd. Arie van Oosten overlijdt in 1866, tachtig jaar oud. In 1868 wordt de woning de eerste school van het Christelijk Nationaal Schoolonderwijs, de Sluisjesschool. Volgens het bevolkingsregister woont de in Amsterdam geboren onderwijzer Jan Arend Peters er. Daarna is het gebouw gebruikt als vergaderruimte en koffiehuis met de naam Het Centrum, waarna in 1963 sloop volgde.

Verderop kreeg men op de Nesse de slachtplaats van den heer G. Spruijt, waar, vooral in de maand November, veel koeien en varkens werden geslacht. Later is hier eigenaar van geworden den heer Kahn (Joodsche familie).

De voormalige Chr. School, hiervoor het huis van den burgemeester, den heer A. van Oosten en daarna is het gebouw gebruikt als vergaderruimte en koffiehuis met de naam Het Centrum. Het is in 1963 gesloopt

Salomon Kahn is geboren in Reeuwijk op 23 maart 1840. Deze vleeshouwer (slager) vestigt zich in 1866 in Waddinxveen. Hij is een zoon van Moses Simon Kahn en Johanna van Tijn en getrouwd met Antje Boers.

Even voorbij deze slachtplaats woonden de heeren G. en A. Spruijt tegenover elkaar, de heer A. Spruijt aan de Westzijde. Deze vertrok later naar Koudekerk aan den Rijn.

In 1720 vestigt Cornelis Dingemans zich in Noord-Waddinxveen, alwaar hij trouwt met de Waddinxveense Grietje Jans van der Wolf. Cornelis is ook al vleeschhouwer en heeft een stukje land in de Nesse.

Er zijn een paar families die in het toenmalige Waddinxveen erg welvarend waren: Muller, Herfst, Van der Torren en Spruijt. De laatste familie komt oorspronkelijk uit Nieuwkoop. In het kasboek van de weduwe van Jozua van Belle, heer van Noord-Waddinxveen en vrijheer van St. Huijbertsgerecht, komen we in 1739 Cornelis Spruijt tegen. De weduwe koopt van hem een achtste deel van een beest en rookvlees voor de winterprovisie. De nazaten van Cornelis zijn allemaal veehandelaar en/of slager. Andreas Spruijt (1784-1845) is president-kerkvoogd van de Brugkerk. Zijn zontjes Gijsbert en Arie Hubertus, respectievelijk vijftien en tien jaar oud, leggen op 13 maart 1837 de eerste steen van het kerkgebouw. Dit is nog te lezen op de ingemetselde steen boven de ingang van de kerk. De broers worden papierfabrikant en bezitten drie molens aan de Noordkade. Gijsbert woont in een groot huis aan de Gouwe tegenover wat nu de sportartikelenwinkel is van Bron. In de jaren vijftig wonen er in dat huis drie gezinnen, in het achterste gedeelte P. G. van Rhijn en zijn gezin. Hij emigreert in een later stadium naar Canada.

Naast de heer G. Spruijt woonde de schilder Van Ree, die het opschrift boven zijn woning voerde: 'Mijn tijd kort'. Aan de overzijde woonde eveneens een schilder, genaamd Muskeput.

Gerrit van Ree, geboren in Broek in 1790 en Adrianus Muskeput, geboren 8 februari 1800 in Noord-Waddinxveen zijn verver ofwel schilder. Adrianus overlijdt in Noord-Waddinxveen op 12 mei 1868.

Aan het einde van de Nesse bevond zich het z.g. Amsterdamsche Veer van de heeren Gebr. Zwart. Het huis is tegenwoordig eigendom van den heer Van der Hee. De trekschuit van het Amsterdamsche Veer voer des Zondags 7 uur namiddags af, geladen met goederen en vee, terwijl ook verscheidene passagiers, waaronder veel veekopers, meereisden. Zij waren dan met den ochtend in Amsterdam.

De vleeshouwer Teunis Adrianus van der Hee is geboren in 1872 in Waddinxveen. In 1896 trouwde hij Geertruida Wilhelmina van Es, dochter van landbouwer Karel van Es. De trekschuit van Van der Hee meerde in Amsterdam af in het Rokin (dat toen nog niet gedempt was), bij de Duifjessteeg.

Verderop kreeg men het huis, waar de heeren Gebroeders van der Poel woonden, hetwelk later pastorie der Ned. Her Kerk werd. Daarnaast stond een klein snoepwinkeltje van A. van der Winden en zijn vrouwtje op de plaats, waar nu de zaak van den heer De Wilde is gevestigd.

Het huis waar Albert over schrijft is nu Steakhouse De Nesse. Tot 1856 woont Wouter van der Poel hier met zijn vrouw Margje Moraal en hun kinderen. Wouter van der Poel, geboren in Gorinchem, koopt in 1830 de molen Het Derde Fortuin van zijn schoonvader, Leendert Moraal. Deze Wouter overlijdt in 1857 waarna zijn vrouw tot aan haar overlijden in 1862 samen met zoon Leendert het bedrijf voortzet. Daarna bewonen de broers Leen-

Het deel van de Nesse dat toen aan beide zijden bebouwd was. Hier bevond zich ook het eerste gemeentehuis van Waddinxveen.

Een blik op het deel van de Nesse waar schepen konden aanleggen. Links is de Unie te zien

dert en Johannes Adrianus het huis. In 1866 is dit huis pastorie van de Brugkerk geworden en vinden we als eerste bewoner predikant Johan Hein Frederik Bloemers. In 1910 wordt de oude pastorie door de kerkenraad onderhands verkocht aan Kempkes. Manufacturier H.M. de Wilde en zijn zoon Henk hebben in dit pand hun bedrijf samen met het pandje ernaast. In de tijd die Albert beschrijft (1865), heeft winkelier Arie van der Winden (geboren te Broek in 1788) een snoepwinkeltje, samen met zijn vrouw Catharina Trimp (Zuid-Waddinxveen 1787).

Daarna kwam men aan de waag van den heer J. de Lange, die graankoopman was.

Albert refereert hier aan koopman Jan Martinus de Lange, geboren in Noord-Waddinxveen op 3 oktober 1817. Hij is getrouwd met Margaretha van der Star, geboren in Broek op 12 augustus 1823. Het

Op de hoek Nesse-Kerkweg bevond zich destijds het café van den heer H. de Groot met daarachter, aan de Kerkweg, een kolfbaan

adres is dan Nesse 189k. Jan Martinus de Lange is een zoon van Adrianus Martinus de Lange (1761-1829) een bekende patriot en lid van het Vrijkorps *Het Genootschap van Wapenhandel*². In 1795 is hij secretaris van Noord-Waddinxveen en Bloemendaal. Ook is hij notaris in Waddinxveen.

Verder, op de plaats waar nu de winkel van de heer Bakker is, woonde destijds Meester Reuber, nu zouden Dr. Reuber zeggen. Op den hoek bevond zich destijds het café van den heer H. de Groot met daarachter, aan de Kerkweg, een kolfbaan, destijds een zeer geliefd spel, dat door de meergegoeden der gemeente beoefend werd.

In de tijd die Albert beschrijft, is stalhouder Hendrikus de Groot de uitbater van het café en bijbehorende kolfbaan. Hij is geboren in Ter Aar op 27 augustus 1796 en overlijdt in Waddinxveen op 3 maart 1870. In 1683 is er al sprake van een herberg op deze plaats met de naam *Het Fortuin*. Tot de afbraak in 1935, nodig om ruimte te maken voor de oprit van de Hefbrug, heeft hier een herberg, café, hotel met kolfbaan gestaan. Het was ook het rechthuis van de gemeente Zuid-Waddinxveen. De laatste eigenaar is Paulus Verburgh die Bondshotel De Unie verplaatst naar de plek waar het nu nog steeds te vinden is, aan de Kerkweg onderaan de afrit van de Hefbrug. Onlangs is De Unie failliet verklaard, maar er is hoop op een doorstart.

In de volgende editie gaan we verder door de Kerkweg.

² Een vrijkorps of genootschap voor de wapenhandel was een gewapende particuliere organisatie, opgericht tussen 1783 en 1786, met als doel de burgerij te oefenen in het hanteren van een geweer.

Verenigingsnieuws

In memoriam

Hans Geel

13 januari jl. overleed ons erelid Hans Geel. Hij behoorde tot de oprichters van ons Genootschap in 1993, werd vicevoorzitter en vervolgens voorzitter. Ooit merkte iemand over hem op, dat "hij geen geboren en getogen Waddinxvener is, maar dat later wel is geworden."

De onderwijzman J.D. Geel vestigde zich in 1960 in Waddinxveen. Hij woonde er aanvankelijk op kamers in een woning op de hoek Dorpstraat/Kerkweg-West die ooit als Regthuys dienstdeed, anders gezegd: er werd rechtgesproken. Het was voor Geel een ideale plek om te wonen, een historisch pand, hij kon er heerlijk mijmeren over het (Waddinxveense) verleden, vaak ook over de oorlog. Hij baseerde er zijn bundel Verhalen uit 't Regthuis op, verhalen die hij ook in afleveringen in ons Kwartaalblad publiceerde. Later verschenen er nog vier andere boeken van zijn hand, waaronder Waddinxveense verhalen.

Verhalen vertellen, dat deed Geel graag en goed. Zijn enthousiasme, gecombineerd met zijn beminnelijkheid, werkte aanstekelijk. Hij kreeg er een zekere bekendheid door en werd daardoor niet alleen in Waddinxveen een veel gevraagd spreker. Trouwe bezoekers van onze Algemene Ledenvergaderingen zullen zich zijn bevlogen voordrachten herinneren, waarin hij zijn welsprekendheid lardeerde met een grote kennis van de lokale geschiedenis. Naast zijn drukke onderwijsbaan vond hij nog tijd om zijn medewerking te verlenen aan de organisatie van tal van manifestaties in onze gemeente, zoals historische optochten en de herdenkingen op 5 mei. Het leverde hem veel plezier en waardering op: hij werd koninklijk onderscheiden en ontving van de gemeente Waddinxveen de gemeentelijke legpenning. Hans Geel, die 83 jaar is geworden, was reeds geruime tijd ziek. Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw en alle anderen die hem na stonden.

Bestuur Historisch Genootschap Waddinxveen

Bron: familiearchief

Op Erratum

In het artikel over *Bart Vermeulen, een kleine verzetsheld in Waddinxveen* in het vorige kwartaalblad¹ werd door het gebruik van het woord *verkrijgen* de indruk gewekt dat Vermeulen het huis aan de Plasweg had gekocht. Dat is niet juist. Hij huurde het huis via de NS. Het was in die tijd gebruikelijk dat NS-medewerkers van hun werkgever een huis kregen aangeboden.

Naar aanleiding van dit artikel vertelde de heer D. Smith, een betrouwbare bron voor *Oral History*, tijdens een telefoongesprek dat Waddinxveen meerdere keren is getroffen door bommen. Zo zijn er enkele bommen terecht gekomen in de buurt van wat nu de Coenecoopbrug is. Zijn ouderlijk huis stond daar vlakbij heeft bij een van de aanvallen zware schade opgelopen. Ook het station is gebombardeerd maar pas op het einde van de oorlog. Zo zijn er via de Kerkweg bommen in de Petteplas terecht gekomen en op 6 mei 1945 troffen twee bommen het stationsgebouw. Gelukkig bleken het blindgangers maar de schade was groot: de ruiten lagen er uit en het dak van de wachtruimte was kapot. In die tijd waren de Engelsen in de lucht oppermachtig en bombardeerden wegen en de spoorwegen of schoten daarop.

Bart Wiekart

¹ Bart Wiekart, *Het dorp Waddinxveen*, jaargang 28 nummer 4 (december2020)

CAMMERAAT V.O.F.
BOUWTECHNIEK

nieuwbouw verbouw onderhoud kozijnen dakkapellen

Cammeraat Bouwtechniek T 0182 619 051
Dorpstraat 76A F 0182 611 065
2742 AK Waddinxveen info@cammeraatvof.nl

www.cammeraatvof.nl

**WIELAARD
FIETSEN**

Waddinxveen ~ Sinds 1937

Dorpstraat 24-28

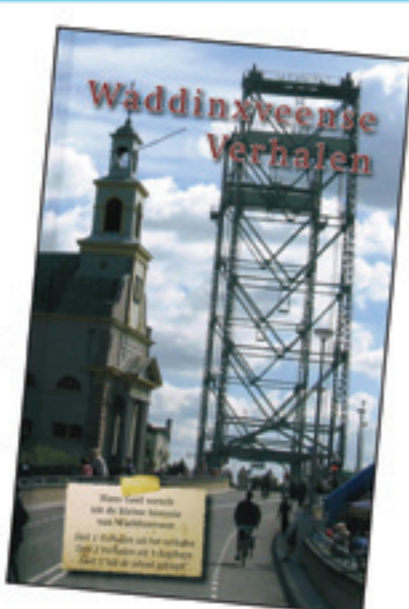
2742 AJ Waddinxveen

tel. 0182-612009

www.wielgaardfietsen.nl

Waddinxveense verhalen

Hans Geel is bijna 40 jaar werkzaam geweest in het voortgezet onderwijs van Waddinxveen. Hij heeft ook altijd verhalen verteld en geschreven. Vaak waren het geschiedenisverhalen, dus ook uit de kleine historie van ons dorp. Zulke vertellingen treft u aan in het boek

"Waddinxveense Verhalen"

€ 17,50

Burger boekhandel
thuiskantoor
altijd de juiste keuze

Dorpstraat 39 Waddinxveen 0182-612298 www.thuiskantoorburger.nl

Dorpstraat 48, Waddinxveen 0182 61 42 78

BLOEM+STIJL

Wim Rip

Vrienden van het Historisch Genootschap Waddinxveen

Koeltechniek Laan
Houtex
Van Stijn Beheer BV
H.C.J. de Bas
R.J. den Boer
J.C. van der Maas
W.J. Hoobroeckx
Autobedrijven Boonstoppel
G.J. van der Loo
Van Leeuwen Beheer
F.M. van Tol
J. van Tol
A. Broer
Dierenartspraktijk Baas
J. de Rooij
D.C. van Doorn
A. de Waardt
Vis Waddinxveen b.v.

Glasbeek Finish b.v.
JABEWA Engineering
P.G. Boere
B. Beuker
Bureau voor Bouwkosten
J.I.M. van Vliet
B.F. Boonstoppel
F. Versluis
A.J. van der Breggen
A. Vis bv
Marius G.A. Verboom
Dungaree Planontwikkeling
Top-Consultants West B.V.
Van Berkesteijn Holding BV
Meubelstoffeerderij C. van der Bas
B. Sniijders
Gouwe Meubel
M.C. Broer

HET DORP WADDINXVEEN

UITGAVE VAN HET HISTORISCH GENOOTSCHAP WADDINXVEEN

Het oude dorp

De Kerkweg

De draaibrug

De Brugweg